

Troubadour

Færdighedsmærke og tropsmærke Troubadour handler om musik, musikinstrumenter og om at udtrykke sig gennem musik. PUF kommer her med inspiration til en kristen vinkel, og mærkeluppen er supplerende til aktivitetsforslagene, der findes til mærket.

Bibelen har adskillige fortællinger om musik og sang. Der nævnes rigtig mange musikinstrumenter, og der findes en hel bog i Bibelen med salmer, nemlig Salmernes Bog. Derfor har PUF valgt at dykke ned i, hvordan man kan lave spændende og sjove aktiviteter omkring musik og sang med en kristen vinkel.

Har du/I ikke allerede set [videoen](#), foreslår vi, at du/I ser den først. Her introducerer vi de syv idéer til at tage mærket.

Vi ønsker jer god fornøjelse med at tage mærket.

Venlig hilsen

PUF (Patruljen for Udvikling af Forkyndelsesmateriale)

Materialet indeholder følgende:

- 1) Tip en 13'er om danske salmer
- 2) Roulette med sangbogen
- 3) Escape box i Bibelen
- 4) Løb om musik i Bibelen
- 5) Planlæg og udfør en gudstjeneste
- 6) Sæt melodi til salme fra salmernes bog
- 7) Lav fagter til en sang/salme

1. Tip en 13'er om danske salmer

Koncept:

Gæt hvilke sange, de 13 sanglinjer kommer fra. Det tager ca. 10 minutter at gennemføre og kan både bruges som død og levende post på et løb eller en selvstændig aktivitet fx i forbindelse med en andagt.

	Tekst	1	X	2
1	"Meningen er vel at så sine frø"	Børn er stærke frø, som spirer	Gi' os lyset tilbage	I østen stiger solen op
2	"Så ingen er mere i live end du"	Du satte dig selv i de nederstes sted	Held og lykke	Midt i den mørke nat
3	"Vær med den, kære Gud, som må sidde alene"	Morgengry	Nu går solen sin vej	Blomstre som en rosegård
4	"Du var dreng i Nazareth"	Dansens herre	Børn er stærke frø, som spirer	Du kom til vor runde jord
5	"Alle kæmper for sig selv"	Livstræet	Nåden er din dagligdag	Skal alt blive tavshed
6	"Lys og klar fra himmelrummet"	Børn af den grønne jord	Med alt på jord	Nu er jord og himmel stille
7	"Sæt fredens bue som et skjold"	Himmelbuens herre	At samles, at skilles ad	Det var ikke en nat som de andre
8	"For hvad han vokse lod i vang"	Det dufter lysegrønt af græs	Nu falmer skoven trindt om land	Danmark, nu blunder den lyse nat
9	"Et strålende minde"	Der er noget i luften	Midt i den mørke nat	Den blå anemone
10	"At alle skove vrimle"	Op! Al den ting, som Gud har gjort	Dagen randt	Solen begynder at gløde
11	"Så gik jeg til fiskere og jævne mænd"	Befal du dine veje	Gud, vi er i gode hænder	Dansens herre
12	"Skal glade vi til kirke gå"	Se, nu stiger solen af havets skød	Et barn er født i Betlehem	Nu tændes tusind julelys
13	"Mørket i verden vil du byde trods"	Nu går solen sin vej	Du som har tændt millioner af stjerner	Nu ringer alle klokker mod sky

Svar til tips 13

1: X
 2: 1
 3: X
 4: 2
 5: 1

6: 2
 7: 1
 8: X
 9: 1

10: 1
 11: 2
 12: X
 13: X

2. Roulette med sangbogen

Koncept:

Gå på jagt i vores sangbog efter sange som har et kristent budskab. Spejderne skal slå op på en tilfældig sang i sangbogen, læse den igennem og derefter tage en snak om den. I kan evt. gøre det ud fra nogle af nedenstående spørgsmål. Din rolle som leder er at igangsætte og styre snakken, stille spørgsmål og undre dig for at starte en samtale. Målet er at opdage, at mange af vores sange har inspiration eller direkte forbindelse til vores kristne baggrund og værdier.

Spørgsmål:

- Hvad handler denne sang om?
- Handler denne sang om god opførsel? Hvordan?
- Handler denne sang om, hvordan vi behandler andre? Hvordan?
- Er der symbolik i teksten, som minder dig om noget fra Bibelen?
- Hvilke følelser vækker sangen, og hvordan kan de relateres til tro?
- Er der en pointe, som sangene vil lære os? Hvilken?
- Hvordan kan vi bruge sangens budskab i vores hverdag?
- Er der noget andet kristent i denne sang?

Note:

- Både "Imellem venner" og "Spejdersangbogen" kan bruges.
- Den tilfældige sang kan fx findes ved at slå med en terning to gange. Første terningslag er første tal i sangen, og det næste er det sidste. Man kan også slå en D100, hvis man har det eller rulle igennem, indtil en anden siger stop.
- Det kan være en idé at begynde med at tage en snak om, hvad det kristne budskab er, og hvilke værdier vi kan lede efter i sangene.
- Til slut kunne man tage en snak om forskellen på kristne værdier og samfundsværdier. Hvornår er det hvad?
- Gode sange kunne være:
 - "Bakke ned og bakke op," Imellem Venner nr. 20
 - "Du kom med alt det der var dig," Imellem Venner nr. 56
 - "Nu er jord og himmel stille," Imellem Venner nr. 93
 - "Er du sur min ven," Imellem Venner nr. 24
 - "Natteravn," Imellem Venner nr. 87
 - "Dejlig er jorden", Spejdersangbogen nr. 148

3. Escape box i Bibelen

Koncept:

Spejderne skal dykke ned i Bibelen og finde frem til ord i vers, som handler om musik eller musikinstrumenter. Ligesom i et escape room, skal spejderne finde frem til 5 talkoder, som åbner en "hængelås" og giver dem en seddel med et sted i Bibelen. Ved hvert bibelsted finder de et ord, og når de sætter dem sammen i den rigtige rækkefølge, får de en sætning, som er målet for denne aktivitet.

Målet:

Nå frem til 5 bibelsteder, som hver giver et ord til en sætning, som er det endelige svar.

Svaret: **Herrens sang spilles på musikinstrumenter.**

Materialer:

1 reb, 5 røde genstande (tuscher), 8 røde genstande (mælkelåg), 1 kompas, bestik, 10 grydesvampe, a-k løser, 1 bibel (eller telefon til Bibelen Online) pr. hold, 5 hængelåse med 3 cifre.

Forberedelse / pakning

- Find alle materialer frem, marker med farver
- Placer de fem opgaver som poster på et løb.
- Print de ting, der ligger under print: Bibelhenvisninger, tallene, bibelcitater og a-k koden til hver patrulje.
- Indstil hængelåsene på korrekte tal og aflås bokse, rum eller hvad I ønsker.

Note

- Alle poster er farvemarkeret. Dette er ikke nødvendigt i alle set-up. Find ud af, hvad der giver mening for jer.
- Dette materiale er lavet i år 2024, og I skal bruge en autoriseret bibel fra 1992, som er den, I også finder online.
- Posterne kan tages i vilkårlig rækkefølge og bør sættes op rundt i spejderhuset eller på -grunden.
- Der kan være én patrulje på en post ad gangen.

Fremgangsmåde

1. **RØD (538)**: På denne post finder spejderne rebet, 3 ens røde genstande og 8 ens røde genstande. Deres opgave er at gøre følgende: Finde svaret på hængelåsen ved at tælle antal knuder på reb (5 knuder, reb har en rød snor/markering). Tælle de 3 røde genstande (fx tuscher) og de 8 røde genstande (mælkelåg). Svaret er derfor 538. Inde i boksen ligger en seddel med "Luk 15 v 25 ord 7".
Spejderne får ordet: **På**

2. **GRØN (845)**: På denne post finder spejderne bestikket, lagt som et 8-tal, og et kompas med grøn markering, som er indstillet på 45 grader og tapet fast, så det ikke kan drejes. Deres opgave er at finde svaret til hængelåsen, og det er 845. Inde i boksen ligger en seddel med "1 Kor 14 v 7 ord 32".
Spejderne får ordet: **Spilles**

3. **BLÅ (120)**: På denne post finder spejderne et citat fra Bibelen og skal derudfra gennemskue de 3 tal til hængelåsen. De behøver ikke at forstå citatet, men de skal gennemskue, at de tre tal er 120. Inde i boksen ligger en seddel med "2 Sam 6 v 5 ord 12".
Spejderne får ordet: **Herrens**

4. **GUL (732)**: På denne post finder spejderne 10 grydesvampe og skal regne koden ud til hængelåsen. Spejderne skal finde de 3 små gemte sedler mellem de 10 grydesvampe. Du som leder skal skære en rille ind under filten og lægge de tre sedler ind i 3 forskellige svampe. Hver seddel har ét af tallene. Koden til hængelåsen er 732. Inde i boksen ligger en seddel med "Amos 6 v 5 ord 8".
Spejderne får ordet: **Musikinstrumenter**

5. **LILLA (352)**: På denne post finder spejderne en kode og en a-k løser. De skal finde frem til koden til hængelåsen. Spejderne løser a-k koden og finder frem til de 3 tal. Svaret på koden er: "*Vi spillede tre på fløjte for jer, og I fem dansede ikke; vi sang to klagesange, og I sørgede ikke.*" Inde i boksen ligger en seddel med "Matt 11 v 17 ord 12"
Spejderne får ordet: **Sang**

Alternativt set up:

Aktiviteten kan også laves som et step by step løb, hvor posterne løses i numerisk rækkefølge. Hver opgave lægges i en boks, kiste, skur eller andet, der kan låses med en hængelås. Når de har løst en opgave, åbner de hængelåsen og finder materialerne til næste opgave. Du tvinger altså spejderne til at løse én ad gangen og opnår dermed mere spænding og en følelse af fremdrift. Fx kunne første post være udenfor, hvor der er en rød hængelås på yderdøren. Inde på gangen finder de en grøn opgave og en dertilhørende grøn hængelås på døren til patruljerummet. I patruljerummet er der en blå post og en boks med en blå hængelås på, og således fortsætter man til sidste post. Alternativt fortæller de dig koden, og du udleverer herefter materialerne til næste opgave.

Til print

Kode til den lilla post:

Cs åzsvvono aøo zj pvitao pyø toø, yq S pow nkxåono suuo; cs åkxq ay uvkqoåkxqo, yq S åiøqono suuo.

Bibelcitat 2. Krønikebog 5 v 11-12 til den blå post:

“Så gik præsterne ud af helligdommen; alle de præster, som var til stede, havde nemlig helliget sig uafhængigt af skifterne, og alle de levitiske sangere, Asaf, Heman, Jedutun og deres sønner og brødre, stod øst for alteret iført byssus-klæder, med cymbler, harper og citere, og sammen med dem stod hundrede og tyve præster, der blæste i trompeter.”

Tal til grydesvampe til den gule post:

7 3 2

Bibelhenvisninger:

Matt 11 v 17 ord 12

Amos 6 v 5 ord 8

2 Sam 6 v 5 ord 12

1 Kor 14 v 7 ord 32

Luk 15 v 25 ord 7

4. Løb om musik i Bibelen

Koncept:

Spejderne skal i dette løb få et indblik i, at musik er mange steder i Bibelen. Det skal inspirere dem til at undersøge og ræsonnere over musikken i Bibelen. De vil undervejs støde på musikinstrumenter, som de ikke kender, og en google-søgning kan hjælpe meget. Løbet indeholder både poster, hvor man skal tænke sig om, og poster, hvor man skal være kreativ og kreere et musikinstrument.

Beskrivelse:

4 poster omkring musik i Bibelen. Det er tænkt som et løb på en times tid med ca. 10-15 minutter per post. De kan tages i vilkårlige rækkefølge, og posterne kan være døde eller levende.

Post A

Print følgende 5 bibeltekster, 5 bibelhenviisninger og de 7 personer. Spejdernes opgave er at koble bibelhenviisning, bibelcitater og personer sammen (altså hvem synger hvilken sang). Opslagsbøger, google og Bibelen må gerne bruges.

Lukasevangeliet kapitel 2 vers 14

Salmernes bog kapitel 23

1. Samuelsbog kapitel 2 vers 4

2 Mosebog kapitel 15 vers 21

Lukasevangeliet kapitel 1 vers 76

Englene

Profetinden Mirjam

Zakarias

Hanna

David

Noah

Peter

“Ære være Gud i det højeste og på jorden
Fred til mennesker med Guds velbehag”

“Og du, mit barn, skal kaldes den Højstes profet,
for du skal gå foran Herren og bane hans veje.”

“Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød,
han lader mig ligge i grønne enge,
han leder mig til det stille vand.
Han giver mig kraft på ny,
han leder mig af retter stier
For sit navns skyld.
Selv om jeg går i mørkets dal,
frygter jeg intet ondt,
for du er hos mig
din stok og din stav er min trøst.
Du dækker bord for mig
for øjnene af mine fjender.
Du salver mit hoved med olie,
mit bæger er fyldt til overflod.
Godhed og troskab følger mig,
så længe jeg lever,
og jeg skal bo i Herrens hus
alle mine dage.

“Syng for Herren
han er højt ophøjet,
heste og ryttere
styrtede han i havet.”
“... Heltenes bue brækkes
Men de segnefærdige
væbner sig med styrke.
Mætte lader sig fæste for brød.
Men sultne behøver det ikke.
Den ufrugtbare føder syv børn,
men den med mange børn sygner hen.”

Svar

Lukasevangeliet kapitel 2 vers

14: Englene

Lukasevangeliet kapitel 1 vers

76: Zakarias (Johannes Døbers far)

Salmernes bog kapitel 23: David

2. Mosebog kapitel 15 vers 21:

Profetinden Mirjam

1. Samuelsbog kapitel 2 vers 4:

Hanna

Post B

TIP en 13'er med Musik i Bibelen

1) Hvilket musikinstrument er ikke nævnt i Daniels bog kapitel 3?

1) Sækkepibe X) Fløjte 2) Tromme

2) Hvilket instrument spiller David på i 1 Samuelsbog kapitel 16 vers 23 ?

1) Citar X) Guitar 2) Pauke

3) Hvilken konge i 2 Krønikebog 20 sætter sangere i spidsen for hæren?

1) Saul X) Asa 2) Joshafat

4) Hvem har skrevet Højsangen i Bibelen?

1) Kong David X) Kong Saul 2) Salomon

5) Ifølge 1 Mosebog kapitel 4: Hvem blev stamfader til "alle dem der Spiller på Citar og fløjte"?

1) Jubal X) Kain 2) Set

6. Hvem synger lovsange i fængslet i Apostlenes Gerninger kapitel 16 vers 25?

1) Hanna og Maria X) Paulus og Silas 2) Paulus og Lukas

7) Hvem synger Sejrssangen i 2 Mosebog kapitel 15, sammen med Moses og

Miriam?

1) Moabitterne X) Anakitterne 2) Israelitterne

8) Hvilket instrument bruger englenerne i Johannes' Åbenbaring kapitel 8 vers 7 og fremefter?

1) Basun X) Pauke 2) Citar

9) Hvem synger Sejrssang sammen med Barak Abinoarms søn i Dommerbogen kapitel 5 ?

1) Abinoarm X) Debora 2) Samson

10) Hvem synger lovsangen i 1 Samuelsbog kapitel 2?

1) Samuel X) Eli 2) Hanna

11) Hvilken musiker er lige ved at blive spiddet af en gal konge i 1 Samuelsbog kapitel 18 vers 10-11 ?

1) David X) Jonatan 2) Debora

12) Hvilken salme fra Salmernes bog citerer Jesus begyndelsen af, da han hænger på korset i Matthæusevangeliet kapitel 27 vers 46?

1) Salme 1 X) Salme 22 2) Salme 23

13) Hvilket instrument er nævnt i salme 150 i Salmernes bog ?

1) Tamburin X) Harpe 2) Sækkepibe

Rigtige Svar:

1: 2 2: 1 3: 2 4: 2 5: 1 6: X 7: 2

8: 1 9: X 10: 2 11: 1 12: X 13: X

Post C

På denne post skal I nævne (eller skrive), så mange sange, som I kan, der omhandler begivenheder fra Bibelen.

I har 15 minutter

Post D

I har 15 minutter til at lave 1 eller flere musikinstrumenter, som er nævnt i Bibelen.

Holdet får udleveret en kasse med materialer: Eksempelvis pap, paprør, papir, plastik, elastikker, klips, karton, lim, tape.

5. Planlæg og udfør en gudstjeneste

Koncept:

Denne aktivitet giver spejderne et indblik i, hvordan en gudstjeneste er bygget op, samt det arbejde og de tanker, der ligger bag. Hav særligt fokus på musikken og salmerne, der synges. Tag kontakt til jeres lokale præst og hør, om I må være med til at planlægge en gudstjeneste og hjælpe til under gudstjenesten. Herunder kommer forslag til, hvordan I kan bidrage til gudstjenesten, men husk at snakke med præsten, organisten og kirketjeneren om, hvad der er mulighed for.

Forslag:

- Hjælp til med at tænde lys.
- Sæt salmenumre op.
- Sæt jer sammen med præsten inden gudstjenesten og snak om, hvad søndagens tekst handler og formulér sammen prædikenen.
- Hjælp med at pynte kirken.
- Lad spejderne bede indgangs- og udgangsbønnen.
- Sammen med præsten: Udvælg hvilke salmer/sange, der skal synges.
- Planlæg og udfør et lille teaterstykke, som illustrerer budskabet i prædikenen.
- Øv på forhånd og syng en sang/salme foran de fremmødte.
- Snak med organisten om hans/hendes arbejde og hør om, hvad og hvorfor der spilles præ- og postludium.

Note:

- Husk at øve jer på de sange, som I skal synges under gudstjenesten.

6. Sæt melodi til en salme fra Salmernes bog

Koncept:

Salmernes bog er en del af Bibelen, der er fyldt med gode salmer og digte. I skal dykke ned i Salmernes bog. Der var engang melodi til alle salmerne, men de er nu glemt. Derfor skal spejderne se, om de kan sætte melodi til en af salmerne, gøre den fængende og interessant, så I kan synge den.

Baggrund:

Gennem kristendommens historie har Salmernes bog været i brug i gudstjenestens fællesskab og i det enkelte menneskes liv. Den indeholder 150 salmer, der spænder fra klage til jubel. Der er tale om en samling af bønner og lovsange. Man har traditionelt sagt, at de er skrevet af Kong David. Men vi ved faktisk ikke, hvem der har skrevet dem.

Forslag:

De nemme til at begynde med:

- Salme 1
- Salme 23
- Salme 47
- Salme 70
- Salme 117 (Kort)
- Salme 126
- Salme 150 (Den med instrumenterne)

7. Sæt fagter til en kristen sang eller salme, I kender

Beskrivelse:

Find sange eller salmer i jeres spejdersangbog og sæt fagter til. Spejderne skal på denne måde forholde sig til, hvad sangen handler om, og sammen finde ud af, hvordan man eksempelvis kan vise kærlighed eller tro ved at bruge sin krop. Lad gerne spejderne selv finde en sang eller find på forhånd 2-3 sange/salmer, som de kan vælge imellem.

Eksempler på sange/salmer fra "Imellem venner":

- I østen stiger solen op nr. 84
- Tak Gud, for denne lyse morgen nr. 85
- Troen er ikke en klippe nr. 40
- Gi' os lyset tilbage nr. 50
- Livstræet nr. 55
- Regnvejrsdag i november nr. 61
- Solen begynder at gløde nr. 82
- Du som har tændt millioner af stjerner nr. 90